

Vergaderjaar 2025–2026

25 295

Infectieziektenbestrijding

Nr. 2269

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN BUITENLANDSE ZAKEN EN VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 mei 2026

Met deze brief informeren wij uw Kamer over de situatie rondom het Nederlandse cruiseschip m/v Hondius. Op het Ministerie van Buitenlandse Zaken is sinds 3 mei 2026 de departementale crisisstructuur geactiveerd met betrokkenheid van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, het Ministerie van Defensie en de Nationale Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV).

De m/v Hondius was met ongeveer 150 mensen uit 23 landen aan boord onderweg van Argentinië naar Kaapverdië. Tijdens deze vaart zijn er meerdere mensen ziek geworden. Twee Nederlanders zijn overleden waarvan bij één het Hantavirus is aangetoond. Het Hantavirus is ook vastgesteld bij een andere opvarende, deze ligt momenteel op de intensive care (IC) in Johannesburg. Op 2 mei is een derde passagier aan boord overleden, bij deze persoon is de doodsoorzaak nog niet vastgesteld.

Inmiddels is duidelijk dat het gaat om de Andesvariant van het Hantavirus. Hantavirussen komen in de hele wereld voor, ook in Nederland wordt het virus af en toe vastgesteld.

De eerste melding dat er iets aan de hand was op het m/v Hondius kwam op vrijdag 1 mei 2026 binnen bij het Landelijk Coördinatiecentrum Infectieziekten (LCI) van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne. De ernst van de situatie werd in de loop van zaterdag 2 mei duidelijker, toen er melding kwam van een passagier die aan boord was overleden en ook melding van andere zieke passagiers. Op dinsdag 5 mei werd bevestigd dat het bij de besmettingen gaat om de Andesvariant van het Hantavirus. Deze variant die in Zuid-Amerika voorkomt, is de enige variant van het Hantavirus, waarbij er soms overdracht van mens

tot mens voorkomt wanneer mensen heel nauw contact met elkaar hebben.

Aangezien het schip onder Nederlandse vlag vaart, coördineert Nederland via het Ministerie van Buitenlandse Zaken de hulp aan de opvarenden. Het staat hierover in nauw contact met het RIVM, VWS, de rederij, de bemanning, en de autoriteiten in Kaapverdië en andere betrokken landen. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken faciliteerde de evacuatie in samenwerking met de Nederlandse ambassades in de regio.

Er is een systematische aanpak gevolgd, waarbij eerst contact is gelegd met alle relevante partijen om een beter beeld te krijgen van de situatie op het schip, maar ook de weg die het had afgelegd en de situatie aan boord. Het RIVM heeft hierbij nauw samengewerkt met de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en het Europees centrum voor ziektepreventie- en bestrijding (ECDC). In de loop van zondag 3 mei werd duidelijk dat het waarschijnlijk om het Hantavirus ging. In de daaropvolgende uitwerking van het beeld rondom de uitbraak is steeds rekening gehouden met de mogelijkheid dat het om de Andesvariant van het virus ging.

Direct volgend op het nieuws over de besmettingen, is besloten om enerzijds drie passagiers die ziekteverschijnselen vertoonden of in nauw contact hadden gestaan met een patiënt te evacueren en tegelijkertijd te adviseren over het nemen van preventieve maatregelen aan boord van het schip. De rederij van het schip heeft daarbij de verantwoordelijkheid genomen voor de medische evacuatie van de passagiers met ziekteverschijnselen, daarbij nauw ondersteund door alle betrokken Nederlandse departementen en diensten, alsook door de WHO en ECDC.

Het RIVM is betrokken bij het regelen van preventieve maatregelen en medische voorzieningen aan boord van het schip en bij de medische evacuatie. Er werd vanaf het begin al rekening gehouden met de mogelijkheid dat het om de Andesvariant zou kunnen gaan.

In samenwerking met de reder en betrokken partijen heeft het Ministerie van Buitenlandse Zaken twee medische evacuatievluchten gefaciliteerd. Met deze twee vluchten zijn vandaag, woensdag 6 mei, twee zieke passagiers en een passagier die nauw contact is geweest met een van de zieke passagiers, medisch geëvacueerd van de m/v Hondius, dat voor de kust van Kaapverdië ligt. Het gaat om een Brit (56), een Nederlander (41) en een Duitse (65). Zij worden na aankomst direct overgebracht naar gespecialiseerde ziekenhuizen in Nederland of daarbuiten. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken staat hierover in contact met het Verenigd Koninkrijk en Duitsland.

Omdat er zich nog bijna 150 mensen aan boord bevinden, is zowel vanuit Nederland als vanuit ECDC en WHO ingezet op het ter plaatse brengen van medische zorg en epidemiologische expertise. Op dinsdagavond zijn daarom twee epidemiologen aan boord gegaan die de komende dagen onderzoek zullen doen naar de stand van zaken van de besmettingen aan boord en kunnen adviseren over de noodzakelijke maatregelen. Deze zullen ook zorgen voor een goede risicoanalyse en behoefte van de nadere opvang. Tegelijkertijd zijn vanmiddag twee medisch specialisten, één vanuit het Amsterdam UMC en één vanuit het Centraal Militair Hospitaal / UMCU uitgezonden, die vanmiddag zijn geland in Kaapverdië. Zij zullen op het schip ondersteuning bieden om optimale medische zorg te verlenen tijdens de overtocht.

Voor de medische evacuatie vanuit Kaapverdië is vanuit de Nederlandse ambassade in Dakar, Senegal intensief gewerkt aan het verkrijgen van de

nodige medewerking en ondersteuning door de autoriteiten van Kaapverdië met een team van twee consulaire ondersteuners, die vanuit Senegal en Nederland zijn ingevlogen, evenals de Nederlandse Honorair Consul ter plekke in coördinatie met Kaapverdië en ook WHO.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken verleent consulaire bijstand aan de Nederlandse patiënt en de familie daarvan in Nederland. Op dit moment bevinden er zich nog 10 Nederlanders aan boord van het schip. Het ministerie zal in contact treden met deze passagiers en hun contactpersonen om eventuele consulaire bijstand te kunnen verlenen.

Vervolg van de reis

Vandaag zal het schip afreizen in de richting van Tenerife. Het Spaanse Ministerie van Volksgezondheid heeft aangekondigd dat het schip toestemming heeft om aan te meren op de Canarische Eilanden. De Ministeries van Buitenlandse Zaken en VWS hebben met het oog hierop een coördinatiestructuur gecreëerd voor het contact met de Spaanse autoriteiten.

De Spaanse autoriteiten hebben aangegeven nauwgezet te zullen onderzoeken of passagiers ziekteverschijnselen hebben. Nederland zal daarbij actieve steun verlenen aan Spanje, dit in samenwerking met de WHO en ECDC en andere Europese hulpmechanismen. De kennis die de beide epidemiologen aan boord van het schip hebben opgedaan zal gebruikt worden voor deze analyse

Omdat de reis naar Tenerife drie dagen zal duren, is er tijd voor het voorbereiden van de ontvangst van het schip. De Spaanse autoriteiten hebben inmiddels hulp gevraagd bij het opvangen en de verdere begeleiding van passagiers en bemanning.

Risico voor Nederland

Het risico dat het virus zich in Nederland verspreidt is heel klein. Dat het gaat om het Andesvirus verandert hier niets aan. In de advisering over preventieve maatregelen aan boord van het schip en de voorbereiding van de repatriëring hield men al rekening met de mogelijkheid dat het om de Andesvariant ging. De betrokken organisaties houden de situatie zorgvuldig in de gaten.

Laatste ontwikkelingen

Voordat de m/v Hondius haar reis naar de Kaapverdische eilanden inzette, heeft het een tussenstop gemaakt op het eiland St-Helena. Daarbij zijn een aantal passagiers van boord gegaan. Onder andere is daar de Nederlandse vrouw van boord gegaan die later in Zuid-Afrika is overleden. Zij is in Zuid-Afrika nog wel aan boord gegaan van een KLM-vlucht vanuit Johannesburg in Zuid-Afrika naar Nederland. Voor het vertrek van dit vliegtuig is ze ziek geworden en heeft ze het vliegtuig verlaten. Het RIVM stuurt de komende dagen brieven uit naar passagiers op deze vlucht over de manier waarop zij gevraagd zullen worden zich beschikbaar te houden voor monitoring. Daarnaast zijn ook ongeveer 40 andere personen op Sint Helena van boord gegaan, onder hen ook een Zwitser, die inmiddels klachten heeft ontwikkeld en waarbij het hantavirus is vastgesteld. De publieke gezondheidsautoriteit van het VK voert, samen met de WHO, het bron en contactonderzoek van de overige reizigers uit.

Ten slotte

Nederland is zich ten eerste bewust van de penibele situatie waarin de passagiers en opvarend personeel van het schip zich bevinden. Samen met de Europese en internationale partners wordt alles gedaan om deze situatie zo snel mogelijk tot een goed einde te brengen.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
T.B.W. Berendsen

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
S.T.M. Hermans